

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-35, e-mail: spvr@rada.gov.ua

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Відповідно до статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів розглянув на своєму засіданні 11 березня 2021 року проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» щодо підвищення розміру пенсійних виплат» (реєстр. № 4031), поданий народними депутатами України Тимошенко Ю. В., Цимбалюком М. М. та іншими народними депутатами України, та проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» щодо підвищення пенсій (реєстр. № 4031-1), поданий народними депутатами України Королевською Н. Ю., Солодом Ю. В., зазначає наступне.

Проектом Закону України про внесення змін до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» щодо підвищення розміру пенсійних виплат» (реєстр. № 4031) передбачається, зокрема:

- додаткова пенсія за шкodu, заподіяну здоров'ю, та щомісячна компенсація сім'ям за втрату годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи виплачується повністю незалежно від заробітної плати, пенсій та інших доходів;

- максимальний розмір пенсії не може перевищувати десяти фактичних прожиткових мінімумів для осіб, які втратили працездатність.

На відміну від законопроекту (реєстр. № 4031), альтернативним законопроектом (реєстр. № 4031-1) пропонується встановити такі розміри пенсійних виплат:

1) пенсії особам з інвалідністю, яким встановлено причинний зв'язок інвалідності з Чорнобильською катастрофою:

для учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, евакуйованих із зони відчуження, відселених із зон безумовного (обов'язкового) відселення, осіб з інвалідністю з дитинства, які досягли повноліття: по I групі інвалідності – 10 прожиткових мінімумів для осіб, які втратили працездатність; по II групі інвалідності – 8 прожиткових мінімумів для осіб, які втратили

працездатність; по III групі інвалідності – 6 прожиткових мінімумів для осіб, які втратили працездатність;

для інших осіб з інвалідністю, щодо яких установлений причинний зв'язок інвалідності з Чорнобильською катастрофою: по I групі інвалідності – 4 прожиткових мінімумів для осіб, які втратили працездатність; по II групі інвалідності – 3 прожиткових мінімумів для осіб, які втратили працездатність; по III групі інвалідності, дітям з інвалідністю – 2 прожиткових мінімумів для осіб, які втратили працездатність.

2) додаткову пенсію за шкоду, заподіяну здоров'ю, особам, віднесеним до категорії 1: особам з інвалідністю I групи – 100 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність; особам з інвалідністю II групи – 75 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність; особам з інвалідністю III групи, дітям з інвалідністю, а також хворим внаслідок Чорнобильської катастрофи на променеву хворобу – 50 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

3) додаткову пенсію за шкоду, заподіяну здоров'ю, особам, віднесеним до категорій 2, 3, 4: у розмірі 40, 30, 20 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

Також передбачено скасувати норму про обмеження максимального розміру пенсій чорнобильцям.

Міністерство соціальної політики України повідомляє, що законопроектами не передбачається внесення змін до законів України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби та деяких інших осіб» та «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» в частині визначення максимального розміру пенсій для громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, які можуть отримати пенсію за їх вибором згідно цих законів.

При цьому, положення законопроектів в запропонованій редакції містять позиції, які можуть призвести до неоднозначності їх застосування, що суперечить принципу правової визначеності, який полягає в забезпеченні зрозумілості правової норми та легкості її застосування.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини зазначає, що фактичний розмір прожиткового мінімуму не може застосовуватись для цілей обрахунку максимального розміру пенсії. Водночас для реалізації законопроекту (реєстр. № 4031) доцільно внести зміни до положень статті 5 Закону України «Про прожитковий мінімум» щодо мети застосування показника фактичного прожиткового мінімуму або ж вирішити питання шляхом збільшення встановленої Законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які

постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» величини максимального розміру пенсії.

Відповідно до статті 63 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» фінансування витрат, пов'язаних з реалізацією цього Закону здійснюється, зокрема, за рахунок коштів державного бюджету внаслідок його прийняття. Попри це, всупереч частині третій статті 91 Регламенту Верховної Ради України, до законопроектів не надано фінансово-економічних обґрунтувань (включаючи відповідні розрахунки) щодо змін показників бюджету внаслідок його прийняття.

За інформацією Пенсійного фонду України, реалізація положень законопроекту № 4031 потребуватиме додаткових видатків в сумі 15 млн. грн. на рік, а також реалізація положень альтернативного законопроекту № 4031-1 потребуватиме додаткових витрат в сумі 8,6 млрд. грн. на рік.

Окрім цього, законопроект потребує узгодження з передбаченими статтею 7 Бюджетного кодексу України, принципом збалансованості та частиною третьою статті 27 цього кодексу, відповідно до якої, закони України або їх окремі положення, які впливають на показники бюджету приймаються після 15 липня року, що передує плановому, вводяться в дію не раніше початку бюджетного періоду що настає за плановим.

Головне науково-експертне управління Верховної Ради України зауважило, що, оскільки на підставі державних соціальних стандартів, визначених відповідно до вказаного Закону, здійснюються розрахунки і обґрунтування до показників видатків на соціальні цілі у проектах Державного бюджету України, бюджету Автономної Республіки Крим та місцевих бюджетів (ст. 20 Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії»), вбачається неприйнятним вибіркове і хаотичне застосування не встановлених державним кошторисом показників прожиткового мінімуму, а саме, фактичного, як це пропонується у проекті.

Тому системне і узгоджене забезпечення об'єктивної величини державних соціальних гарантій і стандартів можливе лише при розгляді та затвердженні у законі про Державний бюджет України розміру прожиткового мінімуму, який максимально відповідатиме реальній вартості необхідного для людини обсягу харчування, мінімального набору непродуктованих товарів та послуг.

За результатами розгляду, Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, керуючись пунктом 3 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України, прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» щодо підвищення розміру

пенсійних виплат» (реєстр. № 4031), поданий народними депутатами України Тимошенко Ю. В., Цимбалюком М. М. та іншими народними депутатами України, та проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» щодо підвищення пенсій (реєстр. № 4031-1), поданий народними депутатами України Королевською Н. Ю., Солодом Ю. В., повернути суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Співдоповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України визначено Голову Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Третякову Г.М.

Проекти Постанов Верховної Ради України додаються.

Голова Комітету

Г. Третякова

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Третякова Галина Миколаївна
Сертифікат: 12A1C72050EC685404000000C18C040003E80C00
Дійсний до: 21.06.2021 11:36:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-30/3-2021/97632 від 18.03.2021

442425